

Landið liggur lamið

Úti við 900 arbeidarar um alt landið eru ikki í arbeiði, eftir at Føroya Arbeðarafelag gjármorgunin eisini fór í verkfall. Felögin í Havn og í Klaksvík hava verið í verkfalli síðan friggjarmorgunin.

Verkfallið merkir, at ein stórur partur av samfelagnum liggur lamin. Flakavirkini arbeiða ikki, bátarnir landa ikki, ongar vörur koma í land ella verða koyrdar út. Alt byggjarbeiði, veg- og tunnalarbeiði liggur stilt. Bussarnir koyra ikki, tey timalentu hjá Landsverk-

frøðinginum, SEV og Telefonverkinum eru eisini í verkfalli, skúlar t.d. verða ikki vaksaðir o.a. Á sjúkrahúsum, ellis- og røktarheimum og vistarheimum gera tey timalentu bara neyðugt arbeiði, so sjúklingar og gomul ikki líða neyð.

At so nógv fólk eru í verkfalli, er longu farið at merkjast. Mjólkin koya bøndurnir burtur, tí fólk í Mjólkarvirkinum arbeiða ikki, benzín er einki at fáa, og í handlunum eru summar vörur farnar at ganga undan. Sjálvt um vörur eru í landinum, er

ikki loyvt at koyra tær av heilsulunum út í handlarnar.

Hvussu leingi verkfallið fer at vara, dugdi eingin at meta um í gjár. Arbeðsgevarar og semingsmenn svóvu aftan á hetta seinna drúgva samráðingurumfar, Nevndin í Føroya Arbeðarafelag hevði ikki stundir at sova. Tí stríddust við at seta seg í samband við fakfelag í øðrum londum, so at føyorskir bátar ikki verða landaðir aðrastaðni, meðan verkfall er í Føroyum. Men hvussu leingi verkfallið fer at verða, tordi eingin teirra at gita.

randi

Bøndurnir missa fyri 80.000 krónur um dagin

Føroysku bøndurnir missa fyri umleið 80.000 kr. um dagin, meðan verkfall er. Hetta eru teir umleið 150 bøndurnir, sum framleiða mjólk. Tað er sostatt spilt framleiðsla, sum teir ikki fáa nakað endurgjald fyri.

Hanus Vang, nevndarformaður í Mjólkarvirki Búnaðarmanna og sjálvur framleiðari sigur við Sosialin, at støðan hjá bøndunum er heilt álvarsilig og kann eitt drúgt verkfall heilt taka grundarlagið undan nógvum mjólkarframleiðarum.

— Sjalvur missi eg fyri 100 kr. um dagin.

Tað ber ikki til at halda uppat við at mjólka. T.v.s. at bøndurnir mugu mjólka og so stoyta mjólkina burtur.

Bøndurnir hava ongan verkfalsgrunn ella nakran »rámmjólka« til at taka í stlíkari støðu.

Hanus Vang sigur, at seinast verkfallið hevði fylgjur fyri mjólkaframleiðslu var í 50-unum.

— Vit mugu hava ein sersáttmála fyri okkum bøndur, soleiðis at vit ikki vera raktir av einum verkfalli, sigur Hanus Vang, sum visir á, at bøndurnir hava eina undirløn sum er,

og skulu teir missa hetta aftrat, so ber av.

— Hetta er eingin ábreiðsla til arbeðarafelögin, men mjólk, sum eisini er ein neyðsynjarvøra, átti als ikki at verið umfatað av einum verkfalli.

— Vit hava roynt at fáa ein sersáttmála millum partarnar á arbeidsmarknaðinum, men hetta hevur ikki eydnast.

Í dag eru fleiri av starvsfólkunum á Mjólkarvirki Búnaðarmanna limir í Havnar Arbeðsmannafelag og Mjólkarvirkið er limur í Havnar Arbeðsgevarafelag. jan

Krøvini til nýggjan sáttmála

Føroya Arbeðarafelag:

Umframt at fáa seks krónur upp á timalønina í ár og seks krónur næsta ár kravdi Føroya Arbeðarafelag, at vaktarhaldið á skipi varð lønt við 900 krónum, at arbeðsfólk, sum hava verið leingi í arbeiði, fingi uppsagnartíð, at yvirtíðartimalønin fyri vikuskiftis- og halgdagsarbeiði bleiv 100 pst, og at yvirtíðin eftir kl. 17 65 pst. og 100 pst. í nátturðatímanum. Fyri at passa lossi- og byggikranar skuldu 5 krónur gevast í viðbót aftrat timalønini. Arbeðsfólk skuldu hava løn fyri minst fyra timar, tá tey vóru biðin til arbeiðis, og fyri málingararbeiði og asfaltarbeiði skuldi gevast 10 krónur aftrat timalønini í viðbót, og fyri arbeiði í tangum skuldi lønin verða dupult grundløn. Harafturat kravdi Føroya Arbeðarafelag spesialarbeiðarsáttmála, at 1. november verður frídagur, og at akkordskipan ikki skuldi nýstast, har arbeitt verður fyri timalønina.

Øllum krøvum uttan lønarkravinum, sum nógvarð slakað í, slepti Føroya Arbeðarafelag fyri at fáa ein sáttmála.

Føroya Arbeðsgevarafelag:

Arbeðsgevararnir kravdu, at markið fyri at fáa fulla løn skuldi vera hægri enn 17 ár, og at full løn annars ikki varð givin fyrr enn aftaná upplæringstíð. Teir kravdu eisini, at virkini fritt skuldu leggja arbeðstíðina millum 7 og 18, og at yvirtíð ikki varð goldin fyrr enn eftir átta tíma arbeiðsdag. Tað skuldi standa arbeðsplassunum fritt um farið varð til døgurða. Um etið varð á arbeðsplassinum, skuldi ein hálvur tími at eta í ikki roknað upp í arbeðstíðina. Drekkatið skuldu báðir partar semjast um, og skifti- og døgndriftsarbeiði kundi fara fram á einstøkum deildum á sama virki.

Hesi málini komu heldur ongan veg í samráðingunum.

Fjallbrúður gevur FA undirtøku

— Vit meta tað vera púra beint av Føroya Arbeðarafelag at fara í verkfall. Tað sigur Gudrun Kristiansen, formaður í Fjallbrúður í Vági.

Nú Føroya Arbeðarafelag stríðist fyri einum nýggjum sáttmála, hevur Fjallbrúður valt at leggja ósemjuna við Føroya Arbeðarafelag til vikis fyribils.

— Tað er rætt at halda fast við lønarkravið, sigur Gudrun Kristiansen. Hon visir á friðtíðarlønina, sum verður skattað og skattafrýstið, sum er blivið so

nógvar stórri. Og kravið hjá arbeðsgevarunum um at yvirtíðarlønin ikki skal gjaldast fyrr enn eftir átta tíma arbeiðsdag, heldur hon vera heilt burtur við.

Fjallbrúður hevði limafund mikukvöldið í seinastu viku, og tá varð einmælt samtykt at fara í verkfall, um Føroya Arbeðarafelag gjørdi tað.

— Vit taka fullt undir við teimum, og eingin okkara fer til arbeiðis, so leingi verkfall er, sigur Gudrun Kristiansen.

randi

Handverkararnir nýggjan sáttmála

Eftir at handverkarar, handverksmeistarar og semingsstovnurin høvdu samráðst í 10 og ein hálv-an tíma eydnaðist tað leygarmorgunin at koma á samt um ein nýggjan tvey ára sáttmála.

Sambært tí nýggja sáttmálanum fer timalønin hjá handverkarunum upp í 1,90 krónum í ár og tveimum krónum næsta ár. Tað svarar til try prosent hvørt árið. Partarnir samdust eisini um at arbeiða viðari við spurning-

inum um at stovna ein eftirlønargrunn.

— Sjalvandi hevði tað verið ynskilig at fingið meira, men vit mettu ikki at tað fór at bera til at koma viðari, sigur Hogni Højgaard, næstformaður í Føroya Handverkarafelag.

Handverkarafelagið hevði fleiri onnur krøv til nýggjan sáttmála í ár. Teir kravdu ymiskar viðbøtur og okkurt annað. Hesi krøvini fingi teir ikki uppfyllt. Handverksmeist-

Farmaskip seinkað

— Strandferðslan fær helst ikki olju

Verkfallið hevði seinna-partin í gjár ikki enn rakt tey try skipafelögin, sum sigla regluliga millum Føroyar og Norðureuropa.

Blikur skuldi koma á Havnina klokkan sjei í gjárvöldið. Hann var seinkaður, tí teir, áðrenn teir skuldu fara til Føroya, funnu eitt litið brek í maskinuni. Teir hildu tað vera rættast at fáa tað umvælt beinanvegin, áðrenn tað gjørdist stórri.

Blikur hevur okkurt við til Landssjúkrahúsið og Skipafelagið ætlaði at fáa loyvi frá Havnar Arbeðsmannafelag til at lossa hetta.

Eisini Star Viking skuldi koma klokkan sjei í gjárvöldið. Star Shipping avgjordi at lata hann fara inn í Halmstad eisini, tá tað frættist um verkfallið. Tí er hann seinkaður.

Bæði Lómur og Star Saga fingi alt umboð, teir skuldu hava við niður, áðrenn verkfallið varð lýst, upplýsa skipafelögin.

Líðartindur kemur ikki til Føroya, fyrr enn verkfallið er av, upplýsir Traderline. Skipið hevur verið á skipasmíðju í Pösum og verður klárt haðani í kvöld.

Reykjafoss hjá Eimskip er á veg til Íslands og skuldi koma inn á Havnina í morgun við nakað av vøru úr Keypmannahavn og Horsens. Eru útlit fyri framhaldandi verkfalli, kemur skipið ikki inn, men fer beint til Íslands. Reykjafoss skal koma á Havnina á veg niður aftur leygdagin.

Skipini hjá Strandferðsluni sigla enn. Tá vit spurdu í gjár, var ikki greitt, um skipini fóru at fáa olju. Á Esso fingi vit at vita, at Arbeðsmannafelagið hevði noktað teimum at lata skipum olju.

Heldur ikki Shell fær latið skipum olju og á báðum oljufelögunum verður sagt, at litið bensin er eftir á útsølustøðunum. Í Havn er ikki dropin eftir. Felögin fáa heldur ikki koyrt olju út til hús og virki.

randi

hd